

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/62/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820010101
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Miháliková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5820010101.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Anny Mihálikovej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Moniky Liptákovej, na verejnom zasadnutí konanom 7. marca 2023 prejednal odvolania podané obžalovaným X. W., nar. XX.X.XXXX a poškodeným Q. I. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/25/2020 zo 7.1.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolania obžalovaného X. W. a poškodeného Q. I. **z a m i e t a**, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/25/2020 zo 7.1.2022 bol obžalovaný X. W. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., s poukazom na ust. § 138 písm. h) Tr. zák., na skutkovom základe, že:

dňa 29.6.2019 v čase okolo 03.50 hodine, v úseku s najvyššou povolenou rýchlosťou 50 km/hod., viedol rýchlosťou minimálne 74 km/hod. osobné motorové vozidlo značky VOLVO, ev. číslo NO 646 CL po ceste číslo II/520 v obci Oravská Lesná, a to smerom

na obec Zákamenné, okres Námestovo, pričom keď sa s vozidlom nachádzal v rovnom úseku cesty, pri rodinnom dome číslo XX, pri obiehaní vozidla taxislužby, ktoré stálo pri pravom okraji vozovky v smere jeho jazdy, v dôsledku neprimeranej rýchlosti narazil do chodca Q. I., nar. X.X.XXXX, oblečeného v tmavom oblečení, ktorý bol pod vplyvom alkoholu a po vystúpení z vozidla taxislužby, z miesta za vodičom, bez toho, aby sa presvedčil, či môže vstúpiť a prejsť na druhú stranu vozovky, začal prechádzať cez cestu

a v dôsledku nárazu poškodený Q. I., nar. X.X.XXXX, utrpel otras mozgu, špirálovitú zlomeninu tela holennej kosti vpravo bez posunu kostných úlomkov, zlomeninu horného ramienka lonovej kosti vľavo s minimálnym posunom, pomliaždenie a odreninu kože na čele, pomliaždenie a krvný výron temennej oblasti hlavy vpravo, tržnú ranu na čele, tržnú ranu uzdičky hornej pery úst, odreninu kože ľavej strany strednej časti brucha, odreninu kože driekovej oblasti, odreninu kože v oblasti základných kíbov III.-IV. prsta ľavej ruky, odreninu kože ľavého kolena a stehna, podvrtnutie a pomliaždenie pravého kolena s čiastočným roztrhnutím vonkajšieho bočného väzbu a podvrtnutie pravého členkového kíbu s dobou liečenia a práceneschopnosti minimálne do 30.11.2019, čím porušil ustanovenia § 3 ods. 1, 2 písm. a), § 4 ods. 1 písm. c), e) a § 16 ods. 1, 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v platnom znení.

Za to mu súd podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), l) Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu na 18 mesiacov. Zároveň mu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 2 roky a 4 mesiace. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodeného Q. I., nar. X.X.XXXX v J., trvale bytom G., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol napadnutý odvolaniami obžalovaného a poškodeného. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 7.1.2022 vyplynulo, že prokurátor sa vzdal práva podať odvolanie voči vyhlásenému rozsudku a obžalovaný, ako aj splnomocnenec poškodeného sa k podaniu opravného prostriedku nevyjadrili.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal obžalovaný odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu, ktoré doručil okresnému súdu dňa 21.1.2022 (na č.l. 421-422 súdneho spisu) a predmetné odvolanie doplnil podaním zo dňa 25.4.2022 (na č.l. 452-454 súdneho spisu). Z podstatných dôvodov odvolania obžalovaného vyplýva, že primárne smeruje do výroku o treste, ktorý obžalovaný považuje za nespravodlivý, v rozpore so základnými zásadami pre ukládanie trestov a neprimerane prísny, vzhľadom na vyslovenie spoluviny poškodeného

na vzniku dopravnej nehody. Súd prvého stupňa v intenciách zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/50/2021 zo dňa 19.10.2021 doplnil skutkovú časť výroku rozsudku, avšak podľa názoru obžalovaného v intenciách tohto rozhodnutia už neukladal tresty. Súd pri miere spoluviny poškodeného, tak ako ju posúdil, nepreniesol túto mieru najmä do uloženého trestu zákazu činnosti, ktorý znížil z 36 mesiacov na 28 mesiacov (dolná hranica je 12 mesiacov), pričom skúšobnú dobu znížil z 24 mesiacov na 18 mesiacov (dolná hranica je 12 mesiacov). Samotný prokurátor na hlavnom pojednávaní navrhol obžalovanému uložiť v zmysle rozhodnutia krajského súdu trest odňatia slobody, ako aj trest zákazu činnosti pri dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby, s prihliadnutím na spoluvinu poškodeného. Zdôraznil, že vo svojich výpovediach sa priznal k spáchaniu skutku (v otázke jeho spoluviny), tento oľutoval, je si vedomý toho, že zvolil nesprávny spôsob obchádzania taxíka zvýšením rýchlosti, následkom čoho sa dopustil súdneho skutku. Napokon sám oznámil trestný čin, napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti a pričínal sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu a náhrady škody oznámením udalosti poisťovni.

Po doručení písomného vyhotovenia rozsudku obžalovaný doplnil podané odvolanie o ďalšie skutočnosti. Vzhľadom na jeho aktivitu v trestnej veci prevažuje pomer poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 3 Tr. zák., za ktoré je nutné považovať aj okolnosti uvedené v § 36 písm. j), k), l), m), n) Tr. zák. Dôvodil, že odvolací súd poukázal vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí len z jeho pohľadu na zásadnú povinnosť chodca, z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia, ako je uvedené, ďalej vyplýva aj porušenie ďalších povinností. Aj keď súd prvého stupňa v novej skutkovej časti výroku druhého rozsudku doplnil v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu skutkovú vetu, v odôvodnení to už subsumuje len pod porušenie povinnosti chodca podľa § 53 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a na str. 11 a 12 napadnutého rozsudku, hoci je zrejmé, že poškodený porušil povinnosti podľa § 53 ods. 1 až 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Zároveň poukazuje na skutočnosť zrejmu z vykonaného dokazovania, a to, že práve poškodený vytvoril kolíznu situáciu aj k najvyššej povolenej rýchlosti v obci. Z judikatúry súdov SR je jednoznačné a bolo súdnou praxou aplikované práve posudzovanie spoluviny pri otázke ukládania trestu, teda nepotrebať obžalovaného aj za vinu poškodeného. V tomto smere poukazuje obhajoba na konkrétnu judikatúru. V ďalšej časti apeloval na súd, že je mladý živnostník, všetci ich v rámci objednávok naháňajú a tlačia pokutami za meškanie. Toto všetko má potom vplyv na priestupky, keďže je šoférom v rámci „partie“. Nemôže sa stotožniť s názorom súdu, že podľa priestupkov je nepoučiteľný, nedisciplinovaný a dokonca až agresívnejší vodič. Má mladú rodinu, potrebuje jej zabezpečiť živobytie. Skutočnosť, že pri predbiehaní taxíka zvolil zlú techniku a zvýšil rýchlosť, je podstatou jeho viny na nehode, ktorú súd považuje za hrubé porušenie povinnosti vodiča, a bude znášať následok. Jeho zárobkové možnosti dovoľujú súdu uložiť aj alternatívny trest, napr. peňažný trest, ktorý je ochotný uhradiť, a čo sa týka zákazu činnosti, určite trest vo výmere 28 mesiacov považuje

za neprimeraný a poškodzujúci, najmä však rodinu. Vzhľadom na chybu v skutkovej vete obžaloby nemohol urobiť vyhlásenie o vine, pretože v tomto prípade by sa nevykonalo dokazovanie a nemal by možnosť poukázať na spoluvinu poškodeného pri dopravnej nehode. Priamo citoval jednotlivé ustanovenia týkajúce sa zásad pre ukládanie trestu a zdôraznil súvis medzi primeranosťou trestu a jeho spravodlivosťou. Na základe vykonaného dokazovania navrhol, aby odvolací súd po vyhodnotení všetkých dôkazov podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o vine a treste a na základe postupu v zmysle § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec prvostupňovému súdu na nové rozhodnutie, resp. sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol rozsudkom, ktorým mu uloží za súčasného posúdenia spoluviny poškodeného primeraný trest.

Dňa 26.1.2022 poškodený prostredníctvom svojho splnomocnenca podal na pošte odvolanie do výroku o náhrade škody (na č.l. 423-426 súdneho spisu), ktoré následne po doručení písomného vyhotovenia rozsudku doplnil podaním doručeným súdu dňa 8.4.2022 (na č.l. 441-449 súdneho spisu). V úvode odvolania poškodený poukázal na spôsob rozhodnutia súdu v predmetnej trestnej veci, rozsah vykonaného dokazovania súdom ohľadom riadne a včas poškodeným uplatneného nároku na náhradu škody - bolestného, ktorého výška bola určená znaleckým posudkom na sumu 7 699,- eur (celkový počet 380 bodov; pri hodnote za 1 bod 20,26 eur). Vzhľadom na to, že počas trestného konania poisťovňa (Kooperativa, a.s.) poskytla poškodenému čiastkové preddavkové plnenie náhrady škody z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti škodcu v sumu 4 000,- eur, uplatňoval si poškodený náhradu vo výške 3 699,- eur. Nestotožnil sa však so spôsobom rozhodnutia súdu, ktorý ho s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces. Zdôraznil ťažké devastačné zranenia poškodeného. Poškodený v trestnom prípravnom konaní si uplatnil nárok na náhradu škody riadne a včas v zmysle § 46 ods. 3 Tr. por. a splnil všetky zákonné podmienky, pokiaľ ide o uplatnený nárok. Spôsob a obsah úpravy a formulácie skutkovej vety napadnutého rozsudku súdom prvého stupňa po zrušení pôvodného rozsudku a vrátení veci (týkajúce sa najmä osoby poškodeného chodca) neboli vykonané zákonom predpísaným spôsobom, konaním a nie je kompatibilný ani s objektívnym skutočným skutkovým stavom, ani tou časťou dokazovania, ktorá bola vykonaná spôsobom majúcim oporu v procesnej právnej úprave. Poškodený po vrátení veci odvolacím súdom navrhol ohľadom skutkových okolností dopravnej nehody vykonať nasledovné dôkazy: výsluch poškodeného Q. I., výsluch matky poškodeného X. Q., výsluch X. X. (vodič taxíka), výsluch X. X. (spolujazdec v taxíku). Ani jednému z uvedených dôkazov súd prvého stupňa nevyhovelo s odôvodnením, že navrhnuté dôkazy boli nedôvodné, všetci navrhnutí svedkovia vypovedali v prípravnom konaní a výpovede svedkov boli prečítané na hlavnom pojednávaní. Tým súd prvého stupňa založil procesný stav, keď neumožnil poškodenú osobu vypovedať v trestnom konaní, čím mu odňal právo konať pred súdom. Poškodený poukázal na § 2 ods. 18, ods. 21 Tr. por., § 46 ods. 1 Tr. por. a § 49 Tr. por., ako aj čl. 16 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2012/29/EÚ z 25.10.2012, v zmysle ktorého členské štáty zabezpečia, aby obeť mali v rámci trestného konania právo získať v primeranej lehote rozhodnutie o náhrade škody páchatelom, s výnimkou prípadov, v ktorých sa vo vnútroštátnom práve ustanovuje, že takéto rozhodnutie sa prijíma v iných súdnych konaniach. V zmysle trestnoprávnej teórie totiž do rozsahu trestného konania neodmysliteľne patrí aj meritórne rozhodnutie o nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom. V ďalšej časti odvolania (na str. 4-6) poškodený hodnotí dôkazy a predkladá úvahy smerujúce k spochybneniu spoluzavinenia poškodeného na vzniku škody. Osobitne poukázal na obsah odborného vyjadrenia č. 67/2019 vypracovaného znalcom z odboru dopravy, ktoré vychádzalo zo znalcom vykonanej interpretácie výsluchov vykonaných pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, naviac niektoré parametre či vstupné nehodové údaje (ako napr. poloha taxíka, poloha chodca, trajektórie pohybu chodca, druh a rýchlosť chôdze chodca, rozsah osvetlenia nehodového úseku, postavenie chodca pri zrážke, ponehodová poloha chodca, účinky bŕzd zraňujúceho vozidla a podobne) boli stanovené samotným znalcom na základe jeho subjektívneho uváženia. Pri vozidle taxislužby sú viditeľné stopy po posúvaní vozidla. Je teda technicky možné, že vozidlo taxislužby nestálo pri dokumentovaní dopravnej nehody tam, kde sa nachádzalo v čase vystupovania chodca (znalec pri analýze nehody nesimuloval pohyb chodca od zadných dverí vozidla taxislužby podľa polohy tohto vozidla pri dokumentovaní nehody, ale pohyb chodca simuloval z miesta nachádzajúceho sa pred vozidlom). V tejto súvislosti poukázal na výpoveď vodiča taxíka i svedka X.. Po vznesení obvinenia bol dňa 10.2.2020 zo strany znalca vypracovaný doplnok č. 1 k odbornému vyjadreniu č. 10/2020. Závery tohto doplnku boli v zásade zhodné s pôvodným odborným vyjadrením, hoci vodič v procesnom postavení obvineného priebeh nehody opísal rozdielne oproti skutkovým tvrdeniam produkovaným v postavení svedka, pričom na uvedené zmeny znalec ani z technického hľadiska žiadnym spôsobom nereagoval. Meniace sa skutkové tvrdenia obvineného (o spozorovaní taxíka vo vzdialenosti 20 metrov, či spozorovaní maloletého vo vzdialenosti 5 metrov) boli nielen z technického, ale aj logického hľadiska pochybné, pretože pri ustálení minimálnej rýchlosti vozidla obvineného 74 km/hod. musela byť vzájomná poloha a pohyb účastníkov nehody zásadne odlišná, alebo technika jazdy obvineného iná, než tvrdil v meniacich sa výpovediach. Tieto meniace sa skutkové tvrdenia obvineného ohľadom priebehu dopravnej nehody produkované obvineným v konaní pred súdom neboli predmetom technického skúmania a vyhodnotenia znalcom z odboru cestná doprava. Samotná činnosť poškodeného spočívajúca vo vystupovaní z vozidla a zatváraní dverí vozidla trvala minimálne niekoľko sekúnd (obvinený tvrdil, že pozoroval už uvedené činnosti), nadväzne niekoľko sekúnd trvala nadväzujúca činnosť vrátane pohybu od taxíka do miesta zrážky. Tieto časové súvislosti znalec vôbec nebral do úvahy v znaleckom dokazovaní o jeho záveroch. Okolnosť, či si poškodený pri vystupovaní z

taxíka zobral cigaretu, zapaľovač, nie je pre právne posúdenie veci rozhodujúca, pretože po uvedenej činnosti chodec musel ešte prejsť celý jazdný pruh v smere jazdy taxíka a časť protismerného jazdného pruhu. Vzhľadom na spôsob a techniku jazdy obvineného, priestorové pomery a parametre vozovky na danom cestnom úseku maloletý poškodený ako chodec nebol povinný a ani nemal reálnu možnosť predvídať, či disponovať informáciou o hrubom porušení dopravných predpisov zo strany obvineného ako účastníka cestnej premávky, ktorý sa s vozidlom prirútil spoza zákruty, pohybujúc sa nedovolenou a neprimeranou rýchlosťou v čase prechádzania vozovky chodcom, v dôsledku čoho došlo k zrážke s chodcom objektívne, bez ohľadu na to, aký subjekt by vystupoval v pozícii chodca (dospelý alebo maloletý, bez alebo s požitím alkoholu). Tieto fakty v súhrne vyvracajú úvahy o existencii spoluzavinenia maloletého na vzniku škody, nakoľko možno konštatovať absenciu príčinnej súvislosti medzi poškodením zdravia maloletého a prípadným nesprávnym správaním v postavení chodca. Možnosti chodca zistiť, či rozpoznať, že sa spoza zákruty vyrúti vozidlo idúce rýchlosťou prekračujúcou o 30 km/hod. povolenú hranicu, neboli determinované oblečením chodca ani požitím alkoholu. Tvrdenia skutkovej vety napádaného rozsudku, týkajúce sa rovného úseku cesty, tmavého oblečenia chodca, či nepresvedčení sa chodca o možnosti vstúpenia a prejdenia cez vozovku, nie sú korektné a nemajú oporu v tej časti dokazovania, ktorá bola vykonaná zákonným spôsobom. Pokiaľ ide o miesto nehody, nejde o rovný, priamy úsek, ale o miernu ľavotočivú zákrutu. Pokiaľ ide o oblečenie chodca, maloletý poškodený vypovedal, že mal oblečenú čiernu mikinu s D modrofialovým trojuholníkom, bieločervené topánky a výrazné bieločervené dlhé čierne nohavice. Pokiaľ ide o tvrdenie o údajnom nepresvedčení sa chodca o možnosti vstúpiť a prejsť vozovku, toto tvrdenie nie je kompatibilné s vykonaným dokazovaním. Poškodený nespochybňoval a nebagatelizoval skutočnosť, že v jeho dychu bola zistená prítomnosť alkoholu. Miera ovplyvnenia poškodeného, vzhľadom na zistené množstvo alkoholu, nebola predmetom dokazovania. Postup súdu je protirečivý aj v tom, že kým v skutkovej vete rozsudku produkuje všeobecné tvrdenie o ovplyvnení poškodeného alkoholom, v odôvodnení rozsudku odkázanie poškodeného na civilný proces zdôvodňuje tým, súd nemohol posudzovať mieru, akou sa na správaní chodca podieľal ním požitý alkohol.

Poškodený ako maloletá osoba utrpel pri nehodovej zrážke s vozidlom dňa 29.6.2019 vážne rozsiahle a devastačné poškodenie zdravia. Aj v dobe po skončení vyšetrovania sa poškodený musel podrobiť operačnému zákroku v oblasti pravého kolena. Zranenia zanechali u poškodeného aj doživotné trvalé následky najmä v oblasti dolných končatín. V rámci rozhodovania o náhrade škody v trestnom konaní sa aplikujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 415 a nasl.) a súvisiacich predpisov, pričom prvostupňovému súdu nebránila žiadna relevantná okolnosť v tomto postupe. V rámci tohto posudzovania má aj súd konajúci a rozhodujúci v adhéznom konaní možnosť aplikovať všetky hmotnoprávne inštitúty týkajúce sa zodpovednosti za škodu. Poškodený v trestnom konaní preukázal naplnenie všetkých predpokladov a podmienok na uplatnenie nároku na náhradu škody voči osobe obžalovaného, teda existenciu protiprávneho konania na strane obžalovaného, spôsobenie následku v podobe škody na zdraví titulom bolestného, ako aj príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním obžalovaného a utrpenou škodou. V posudzovanom prípade vodič vozidla uvedený cestný úsek dobre poznal, vedel, že prechádza obcou, pričom mal dostatočné výhľadové a rozhľadové podmienky na rozpoznanie vozidla taxislužby a predvídanie, že z vozidla môže vychádzať zákazník, to znamená, že bol obmedzený aj opísanými okolnosťami. Vzhľadom na uvedené skutočnosti poškodený navrhol odvolaciemu súdu, aby napádaný rozsudok vo výroku o odkázaní poškodeného Q. s nárokom na náhradu škody na civilný proces zrušil a vo veci sám rozhodol spôsobom, že poškodenému prizná náhradu škody v intenciách jeho uplatnenia, teda vo výške 3 699,- eur.

Prokurátor nevyužil právo vyjadriť sa k odvolaniam obžalovaného a poškodeného.

Verejné zasadnutie pred odvolacím súdom prebehlo v neprítomnosti obžalovaného po splnení zákonných podmienok pre takýto postup.

V konečnom návrhu prokurátor navrhol zamietnuť odvolanie obžalovaného, ako aj odvolanie poškodeného, pretože nie sú dôvodné. Splnomocnenec poškodeného Q. I. navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok vo výroku o škode zrušil a vo veci rozhodol tak, že poškodenému prizná náhradu škody vo výške 3 699,- eur. Obhajca obžalovaného navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a primerane k zavineniu poškodeného uložil obžalovanému primeraný trest. Pokiaľ ide o odvolanie poškodeného, toto navrhol zamietnuť ako nedôvodné.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolania obžalovaného a poškodeného boli podané oprávnenými osobami a včas, v lehote stanovenej v § 309 Tr. por. V zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov podaných odvolaní obžalovaného a poškodeného odvolací súd dospel k záveru, že odvolania obžalovaného a poškodeného nie sú dôvodné, a preto ich podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Pre úplnosť treba uviesť, že krajský súd v predmetnej veci už rozhodoval na podklade odvolania obžalovaného a poškodeného uznesením, sp.zn. 1To/50/2021 z 19.10.2021, ktorým zrušil prvý rozsudok prvostupňového súdu, sp.zn. 6T/25/2020 z 2.2.2021 pre rozpor medzi skutkovou časťou výroku rozsudku a jeho odôvodnením. Krajský súd vyjadril právny názor, že skutok musí obsahovať všetky skutkové okolnosti významné nielen z hľadiska použitej právnej kvalifikácie skutku, ale zároveň musí byť preskúmateľný v tom, akým konkrétnym konaním a za akých konkrétnych okolností došlo k jeho spáchaniu, zvlášť ak tieto skutočnosti by mohli mať dopad na uloženie trestu a rozhodnutie o náhrade škody spôsobenej protiprávnym konaním obžalovaného. Inak povedané, v predchádzajúcom rozhodnutí krajský súd konštatoval, že do skutkovej vety napadnutého rozsudku opisným spôsobom v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania sa nepretavilo správanie chodca - poškodeného signalizujúce porušenie povinností, ktoré mu ako účastníkovi cestnej premávky vyplývajú zo zákona. Pritom porušenie dôležitých povinností druhým účastníkom cestnej premávky môže mať rozhodujúci vplyv na druh a výšku ukladaného trestu a v konečnom dôsledku na rozhodnutie o náhrade škody.

Z podstatných dôvodov odvolania obžalovaného vyplýva, že primárne smeruje do výroku o treste, ktorý obžalovaný považuje za nespravodlivý, v rozpore so základnými zásadami pre ukládanie trestov a neprimerane prísny vzhľadom na vyslovenie spoluviny poškodeného na vzniku dopravnej nehody.

Z podstatných dôvodov odvolania poškodeného vyplýva, že odvolanie smeruje k tomu, aby poškodenému súd priznal uplatnený nárok na náhradu škody v celom rozsahu. Predkladá súdu hodnotenie dôkazov a úvahy, ktoré sú podľa poškodeného spôsobilé vyvrátiť existenciu spoluzavinenia poškodeného na vzniku škody, nakoľko možno konštatovať absenciu príčinnej súvislosti medzi poškodením zdravia poškodeného a prípadným nesprávnym správaním chodca.

V súlade s vysloveným právnym názorom krajského súdu okresný súd doplnil skutkovú vetu výrokovej časti napadnutého rozsudku, aby priebeh skutkového deja odrážal výsledky vykonaného dokazovania. Súčasne vyslovením viny obžalovaného dal jasne najavo, že porušenie povinností aj druhým účastníkom cestnej premávky - poškodeným - chodcom nemá automaticky vplyv na zánik trestnej zodpovednosti vodiča. Obžalovaný zapríčinil dopravnú nehodu porušením dôležitej povinnosti podľa § 4 ods. 1 písm. c), e) a § 16 ods. 1, ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, t.j. primárne porušil povinnosť vodiča tým, že v obci jazdil nedovolenou rýchlosťou (vyššou ako 50 km/hod.) a neprispôbil rýchlosť jazdy iným okolnostiam, ktoré mohol predvídať. Znalec vyhodnotil z technického hľadiska reakciu vodiča na pohyb chodca ako včasnú, kolízii s chodcom by však dokázal zabrániť, ak by pri takejto reakcii išiel rýchlosťou do 56 km/hod. Zároveň však konštatoval, že chodec prechádzaním cez vozovku vytvoril kolíznu situáciu nielen ku skutočnej rýchlosti vozidla obžalovaného (najmenej 74 km/hod.), ale aj k najvyššej dovolenej rýchlosti (50 km/hod.) Rozhľadové pomery boli v mieste dopravnej nehody dobré. Ide o úsek cesty, kde chodec mal možnosť dostatočne včas spozorovať svetlá prichádzajúceho vozidla, navyše bola v tom čase tma. O to viac mal poškodený dbať na povinnosti chodca za predpokladu, že vystupoval z vozidla smerom do vozovky, kde sa po zastavení motorového vozidla a vystúpení z neho zdržal - pripaľovaním cigarety, a teda mohol predvídať, že v čase vstupu do vozovky sa mohla zmeniť dopravná situácia v smere jazdy stojaceho vozidla oproti stavu, keď taxík zastavil.

Prvostupňový súd preskúmateľným spôsobom vyhodnotil dopad doplnených častí skutkového deja (v podobe porušení povinností poškodeného) na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaného, uloženia trestu a rozhodnutia o nároku na náhradu škody.

Vo vzťahu k rozhodnutiu o treste a jeho výmere prvostupňový súd vykonal dostatočné dokazovanie a zákonným spôsobom, rešpektujúc zásady stanovené zákonom tak pre vykonanie dôkazov, ako aj ich vyhodnotenie (§ 2 ods. 10, ods. 12 Tr. por.).

Trestný zákon upravuje otázku ukladania trestov vo viacerých ustanoveniach, a to jednak pri zásadách ukladania trestov, pri úprave jednotlivých druhov trestov. Základnými ustanoveniami, ktoré musí súd pri ukladaní trestu zohľadniť, je účel trestu (§ 34 ods. 1 Tr. zák.) a vymedzenie okolností, na ktoré musí súd prihliadnuť pri určovaní druhu trestu a jeho výmery (§ 34 ods. 4 Tr. zák.).

Účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život (prvok individuálnej prevencie) a súčasne iných odradí od páchania trestných činov (prvok generálnej prevencie), pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trest ukladaný za spáchanú trestnú činnosť má byť zákonný, primeraný a spravodlivý a má rešpektovať zásady pre ukladanie trestov uvedené v ust. § 34 Tr. zák.

Za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. zákon ustanovuje trest odňatia slobody vo výmere 1 až 5 rokov. Okresný súd ukladal obžalovanému trest pri prevažujúcom pomere poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 3 Tr. zák., pričom mu priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j), l) Tr. zák., nakoľko pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, priznal sa k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval pred súdom a ako vyplynulo z výpovede matky poškodeného, obžalovaný sa bol

po nehode aj ospravedlniť. Uvedené malo vplyv na zníženie hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby a trest súd mohol uložiť tak v upravenej trestnej sadzbe 1 rok až 3 roky a 8 mesiacov. Pri uloženom treste prvostupňovým súdom, t.j. vo výmere 12 mesiacov s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov (predtým 12 mesiacov s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu 24 mesiacov) a treste zákazu činnosti, keďže trestného činu sa obžalovaný dopustil v súvislosti s vedením motorového vozidla, vo výmere 2 roky a 4 mesiace (predtým 3 roky), je teda zrejmé, že okresný súd v uloženom treste zohľadnil mieru zavinenia poškodeného na vzniku škody pri dopravnej nehode. Tieto tresty súd ukladal na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zároveň súd musel prihliadnuť a vo výmere trestu zohľadniť najmä vzniknutý následok trestného činu - ťažkú ujmu na zdraví poškodeného s dobou liečenia 5 mesiacov a závažnosť porušenej povinnosti vodiča. Okresný súd správne určil aj pomer poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností (2 : 0) a prihliadol, že v registri trestov obžalovaný nemá žiaden záznam.

Krajský súd sa nestotožnil s obhajobou obžalovaného, že na jeho strane existovali aj ďalšie poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. k), m), n) Tr. zák.

Pokiaľ ide o náhradu škody a priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. k) Tr. zák., v tomto zmysle na jej priznanie sa vyžaduje, aby bola škoda úplne nahradená, teda aby bola nahradená škoda, prípadne odstránené nemateriálne škody, teda aj iné škodlivé následky protiprávneho konania. V adhéznom konaní si poškodený uplatnil škodu len titulom bolestného, pričom poškodený signalizoval súdu, že uplatnený nárok na náhradu škody nie je konečný a ďalšie nároky si bude uplatňovať v civilnom konaní. V tejto súvislosti krajský súd nezaznamenal, že by obžalovaný uzatvoril s poškodeným či už dohodu o náhrade škody, resp. by sa sám čiastočne pričínil o náhradu aj iných škodlivých následkov svojho protiprávneho konania. Obžalovaný bol aktívny len vo vzťahu k poisťovni, ktorá preukázateľne čiastočne preddavkovo plnila poškodenému počas trestného konania. Obžalovaný sa tak len nevyhnutným spôsobom podieľal na náhrade škody.

Súd nezaznamenal takú vlastnú aktivitu obžalovaného, ktorá by napomáhala pri objasňovaní trestného činu, akú predpokladá priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Skutočnosť, že si priznal svoj podiel viny na spáchanom trestnom čine a tento oľutoval, nemôže súčasne naplniť dve rôzne

poľahčujúce okolnosti. Pri spáchaní dopravnej nehody nemal obžalovaný inú možnosť ako túto oznámiť, preto priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. m) Tr. zák. je bez väčšej váhy a významu. Takýto postup sa primerane a vo všeobecnosti od páchatelov nedbanlivostného trestného činu dôvodne očakáva.

Z dôvodov vyššie uvedených krajský súd obžalovanému ním ďalšie navrhované poľahčujúce okolnosti rovnako ako prvostupňový súd nepriznal.

Okresný súd správne zvolil aj druh uloženého trestu, keď súčasne konštatoval, že obžalovaný spáchal osem priestupkov na úseku cestnej premávky, v piatich prípadoch to bolo pre prekročenie rýchlosti, trikrát aj po súdnej nehode. Práve prekročenie rýchlosti v posudzovanom prípade bolo príčinou dopravnej nehody. Obžalovaný má evidentne problém s dodržiavaním dovolenej, resp. primeranej rýchlosti pri vedení motorového vozidla. Zvolené druhy trestu súdom (podmienečný trest odňatia slobody, ako aj zákaz činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu), ako aj ich výmera tak bude účinným nástrojom na prevýchovu obžalovaného v tomto smere. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd považoval trest uložený obžalovanému prvostupňovým súdom za zákonný, primeraný a spravodlivý, ktorý si splní účel v rovine individuálnej aj generálnej prevencie.

Pokiaľ súd konštatoval spoluzavinenie poškodeného na vzniku škody, správne rozhodol tak, že poškodeného odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces, nakoľko by za týmto účelom bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, aj vzhľadom

na námietku poškodeného, či miera ovplyvnenia poškodeného alkoholom (0,48 mg/l v tom čase u maloletej osoby) mohla byť v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody.

Krajský súd nespochybňuje skutočnosť, že poškodený preukázal všetky zákonné predpoklady na uplatnenie škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Zároveň však dodáva, že civilný súd bude pri priznaní nároku na náhradu škody dôsledne zvažovať aplikáciu

ust. § 441 Občianskeho zákonníka, ktorý predpokladá situáciu, že na vzniku škody sa podieľa aj poškodený, teda bude dôsledne zvažovať rozhodujúce okolnosti - zavinenie poškodeného na vzniku škody, ktoré priamo ovplyvňujú rozdelenie vzniknutej škody medzi škodcu a poškodeného. Ak škoda bola spôsobená tiež zavinením poškodeného, v rozsahu tohto zavinenia je vylúčená zodpovednosť škodcu. Ide o určenie vzájomného vzťahu medzi konaním poškodeného a škodcu a určenie podielu, ktorým samotný poškodený prispel

ku škodlivému následku. Zásadne sa vychádza z miery zavinenia každého z nich a je potrebné zvažovať všetky príčiny vzniku škody spočívajúce tak v konaní škodcu, ako aj v konaní poškodeného a rovnako ako u škodcu možno aj u poškodeného vziať do úvahy len také protiprávne konanie, ktoré bolo príčinou (jednou z príčin) vzniku škody. Zavinenie poškodeného tak bude súd posudzovať z pohľadu konkrétneho prípadu - a preto bolo potrebné aj v skutkovej vete zvýrazniť konkrétne okolnosti dopravnej nehody, ako aj v objektívnom zmysle, t.j. akým spôsobom by sa za daných okolností zachoval priemerne starostlivý človek, resp. aké správanie by sa spravdila od každého konajúceho v danom prípade dalo očakávať. Práve skúmanie tohto objektívneho pohľadu by sa malo vziať

do úvahy pri škodách spôsobených v cestnej doprave - vstupe chodca na vozovku. Zavinenie poškodeného nemožno vylúčiť ani v prípade, ak poškodeným je maloletá osoba. Ak súd dospeje k záveru o spoluzavinení poškodeného, náhradu škody pomerne zníži vo všetkých jej zložkách.

V danom prípade je správne, aby určenie pomeru závažnosti porušenia povinnosti účastníkov dopravnej nehody - vodiča a chodca na vzniku následku - škody na zdraví bolo už v dispozícii civilného súdu, nakoľko za týmto účelom bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré už presahuje potreby trestného konania - vyslovenia viny a uloženia trestu páchatelovi. Uvedené sa týka preukázania skutočností, do akej miery ovplyvnenie alkoholom poškodeného sa podpísalo na jeho správaní. Zároveň je zrejmé, že poškodený si bude v civilnom konaní uplatňovať ďalšie nároky spojené so vzniknutou škodou na zdraví, preto aj z tohto pohľadu bolo vhodné, aby o miere zavinenia poškodeného na vzniku škody bolo rozhodnuté v jednom konaní.

Pre úplnosť treba zdôrazniť, že v konaní bolo čiastočne plnené poisťovňou poškodenému. To znamená, že nemožno tvrdiť, že uplatnený nárok poškodeného bol ignorovaný v priebehu vedenia trestného konania.

Pokiaľ poškodený namietal nedostatky v procesnom postupe okresného súdu po zrušení prvého rozsudku, primárne treba uviesť, že v odvolacom konaní nebol napadnutý výrok o vine. Taktiež treba uviesť, že okresný súd v procesnom postupe nepochybil. Všetky dôkazy, ktorých vykonanie

navrhol splnomocnenec poškodeného opätovne zopakovať, boli vykonané zákonným spôsobom. Pritom ani neuviedol, aké okolnosti sa majú výsluchom objasniť. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 2.2.2021 splnomocnenec poškodeného nemal žiadne námietky k spôsobu vykonania dokazovania - prečítaním svedeckých výpovedí, a ani nemal žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania (č.l. 326 súdneho spisu). Pritom splnomocnencovi poškodeného bola od začiatku hlavného pojednávania známa skutočnosť, že obžalovaný namieta skutkovú vetu obžaloby, nakoľko nezohľadňovala spoluzavinenie poškodeného. Preto krajský súd vyhodnotil námietku poškodeného, že mu malo byť postupom súdu odňaté právo byť vypočutý v konaní, ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.